

14.4.2020

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

EU:n yhteensovitetuista toimista covid-19-pandemian ja sen seurausten
torjumiseksi
(2020/2616(RSP))

Dacian Cioloș
Renew-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n yhteensovitetuista toimista covid-19-pandemian ja sen seurausten torjumiseksi (2020/2616(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että viruksen leviäminen vaikuttaa kaikkien eurooppalaisten elämään ja asettaa unionin testiin;
- B. ottaa huomioon, että terveydenhoito kuuluu ennen kaikkea kansalliseen toimivaltaan, joten EU voi auttaa jäsenvaltioiden toimien koordinoinnissa mutta ei voi toimia omasta tahdostaan;
- C. ottaa huomioon, että taloutemme on seisautettu ja että siitä aiheutuvan häiriön vaikutukset unionin kansalaisiin, yrityksiin, työntekijöihin ja itsenäisiin ammattinharjoittajiin tulevat olemaan sekä dramaattisia että kohtuuttoman suuria;
- D. ottaa huomioon, että solidaarisuus ei ole vaihtoehto vaan perussopimukseen kuuluva velvollisuus;
- E. ottaa huomioon, että tämä on Euroopan unionin totuuden hetki, joka määrittää sen tulevaisuuden;
- 1. ilmaisee syvän surunsa ihmishenkien menetyksistä ja inhimillisestä tragediasta, jonka pandemia on aiheuttanut eurooppalaisille ja heidän perheilleen sekä kansalaisille kaikkialla maailmassa, ja ilmaisee osanottonsa kaikille niille, jotka ovat menettäneet läheisiään; ilmaisee vilpittömän myötätuntonsa kaikille sairastuneille ja toivottaa heille pikaista toipumista;
- 2. antaa tunnustusta pandemian torjunnan etulinjassa oleville, kuten lääkäreille ja sairaanhoitajille; ilmaisee suuren kiitollisuutensa kaikille nimettömille sankareille, jotka hoitavat keskeisiä tehtäviä esimerkiksi elintarvikkeiden vähittäiskaupan ja jakelun, opetuksen, maatalouden, liikenteen ja jätehuollon aloilla julkisen elämän ja julkisten palvelujen ylläpitämiseksi ja välttämättömien tuotteiden saatavuuden takaamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan turvalliset työolot kaikille tämän epidemian etulinjassa oleville työntekijöille, erityisesti etulinjan lääkintähenkilöstölle, panemalla täytäntöön asianmukaiset ja yhteensovitettut kansalliset toimenpiteet, joihin kuuluu riittävien henkilönsuojainten tarjoaminen; kehottaa komissiota valvomaan näiden toimenpiteiden täytäntöönpanoa;
- 3. ilmaisee solidaarisuutensa niille jäsenvaltioille, joita virus on koetellut pahimmin, ja kaikille muille maille, joihin pandemian vaikutukset kohdistuvat; ilmaisee vilpittömän solidaarisuutensa niille, jotka ovat menettäneet työpaikkansa ja joiden työelämä on häiriintynyt pandemian vuoksi; korostaa, että EU ei jätä yhtään maata oman onnensa nojaan;

4. ilmaisee huolensa sen johdosta, että aluksi EU:n jäsenvaltiot eivät kyenneet toimimaan yhdessä; vaatii, että jäsenvaltioiden kaikkien tulevien toimien ohjenuorana olisi oltava unionin perusperiaate solidaarisuudesta ja lojaalista yhteistyöstä; katsoo, että covid-19-kriisi on korostanut yhteisten eurooppalaisten toimien merkitystä; korostaa, että Euroopan unionilla ja sen jäsenvaltioilla on yhteiset resurssit pandemian ja sen seurausten torjumiseksi, mutta vain, jos jäsenvaltiot toimivat rinta rinnan; toteaa, että toimittuaan kriisin alussa yksipuolisesti jäsenvaltiot ymmärtävät nyt, että yhteistyö, luottamus ja solidaarisuus muodostavat ainoan tavan selviytyä tästä kriisistä;
5. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toimimaan yhdessä sen varmistamiseksi, että unioni selviytyy kriisistä vahvempana; korostaa, että parlamentti tekee yhteistyötä muiden EU:n toimielinten kanssa pelastaakseen ihmishenkiä, suojellakseen työpaikkoja ja yrityksiä sekä edistääkseen talouden elpymistä, ja että parlamentti on valmis pitämään niitä vastuullisina toimistaan;

Eurooppalainen solidaarisuus ja toimet terveydenhoidon alalla

6. panee tyytyväisenä merkille eurooppalaisen solidaarisuuden toimissa, jota jäsenvaltiot ovat osoittaneet hoitaessaan muista jäsenvaltioista tulevia potilaita, tarjotessaan terveydenhoitolaiteita esimerkiksi yhteishankinta-aloitteiden ja varastojen avulla ja kotiuttaessaan kansalaisia; korostaa, että EU:n sisärajojen on pysyttävä avoimina henkilönsuojainten, elintarvikkeiden, lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden, verestä peräisin olevien lääkkeiden ja elinten liikkumiselle; korostaa tarvetta helpottaa terveydenhoidon ammattilaisten liikkuvuutta ja kehottaa lähettämään eurooppalaiset lääkintäjoukot antamaan lääkintäapua; korostaa lisäksi tarvetta helpottaa potilaiden kuljettamista yhden jäsenvaltion täysistä sairaaloista sellaiseen jäsenvaltioon, jonka sairaaloissa on vielä kapasiteettia;
7. kehottaa vahvistamaan merkittävästi Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) talousarviota ja henkilöstöä ja Euroopan lääkeviraston (EMA) toimivaltuuksia, jotta ne voivat koordinoida lääketieteellisiä toimia kriisiaikoina;
8. kehottaa perustamaan eurooppalaisen lääkintäapumekanismin, jotta voidaan paremmin valmistautua ja reagoida yhtenäisesti ja koordinoitusti kaikenlaisiin EU:n tasolla ilmeneviin terveyttä ja hygieniaoloja uhkaaviin kriiseihin siten, että kansalaisten terveyttä suojellaan;
9. kehottaa komissiota vahvistamaan kaikkia kriisinhallinnan ja katastrofiavun osatekijöitä ja vahvistamaan edelleen RescEU:n kaltaisia välineitä, jotta varmistetaan aidosti yhteinen, koordinoitu ja tehokas reagointi EU:n tasolla; katsoo, että eurooppalaista katastrofiriskien hallintaa, niihin varautumista ja niiden ennaltaehkäisyä olisi parannettava yhteisten laite-, tarvike- ja lääkevarastojen lisäksi, jotta mahdollistetaan niiden nopea käyttöönotto EU:n kansalaisten hengen ja toimeentulon suojelemiseksi;
10. kehottaa jäsenvaltioita kanavoimaan kaikki käytettävissä olevat tutkimus- ja innovointivarat tutkimusaloitteisiin, joilla pyritään ymmärtämään tätä tautia, nopeuttamaan diagnostista testausta sekä rokotteiden kehittämistä; katsoo, että eurooppalaisten tutkijoiden, innovatiivisten pk-yritysten ja teollisuuden olisi saatava kaikki tarvitsemansa tuki hoitokeinon löytämiseksi;

11. korostaa, että pk-yrityksiä on kiireellisesti tuettava enemmän, autettava niitä säilyttämään työpaikat ja hallitsemaan likviditeettinsä; kehottaa Euroopan vakavaraisuus- ja valvontaviranomaisia sekä jäsenvaltioita tutkimaan kaikkia vaihtoehtoja pk-yritysten taakan keventämiseksi; kehottaa laatimaan pk-yritysten elvyttämistä koskevan eurooppalaisen horisontaalistrategian, jolla niitä tuetaan vähentämällä byrokratiaa ja rahoituksen saantiin liittyviä kustannuksia sekä edistämällä investointeja strategisiin arvoketjuihin vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti;
12. katsoo, että EU:n on tartuttava tilaisuuteen ja otettava takaisin teknologinen määräysvalta strategisilla aloilla, kuten lääkkeiden valmistuksen kannalta olennaisten vaikuttavien farmaseuttisten aineiden kaltaisilla aloilla, ja vähennettävä siten riippuvuuttaan kolmansista maista heikentämättä avoimen talouden kansainvälisestä kaupasta saamia hyötyjä;
13. katsoo, että komission olisi tutkittava ja harkittava mahdollisuutta poistaa kaikki esteet siltä, että kolmansista maista tuodaan tämän kriisin ratkaisemisen kannalta välttämättömiä tuotteita, kuten lääkinnällisiä laitteita, käsihuuhdetta, käsisaippuaa, kasvomaskeja ja lääkkeitä, jotta niiden saatavuus paranisi kaikkialla EU:ssa;
14. korostaa, että pandemia ei tunne rajoja eikä ideologioita ja että sen torjunta edellyttää koko kansainvälisen yhteisön yhteistyötä ja solidaarisuutta sekä Maailman terveysjärjestön vahvistamista; pitää välttämättömänä, että EU pyytää Kiinaa antamaan täyden kuvan tästä pandemiasta, sen syntymisajankohdasta ja sen todellisesta uhrimäärästä; korostaa yhteistyön ja tuen merkitystä Länsi-Balkanin maille, EU:n itäisille ja eteläisille naapurimaille ja kumppaneille sekä kehitysmaille erityisesti Afrikassa;

Eurooppalaiset ratkaisut taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten voittamiseksi

15. kehottaa Euroopan komissiota ehdottamaan Euroopan taloutta kriisin jälkeen tukeville investoinneille mittavaa elvytys- ja jälleenrakennuspakettia, joka menee pidemmälle kuin Euroopan vakausmekanismin (EVM), Euroopan investointipankin (EIP) ja Euroopan keskuspankin (EKP) parhaillaan toteuttamat toimet ja joka on osa uutta monivuotista rahoituskehystä; katsoo, että tällaisen paketin olisi oltava olemassa niin kauan kuin kriisin aiheuttama talouden häiriö kestää; katsoo, että tarvittavat investoinnit voitaisiin rahoittaa vahvistetulla monivuotisella rahoituskehyksellä, olemassa olevilla EU:n rahastoilla ja rahoitusvälineillä sekä EU:n talousarviosta taatuilla elvytysjoukkovelkakirjoilla; katsoo, että tähän pakettiin ei saisi sisältyä olemassa olevan velan yhteisvastuullistamista, ja paketti olisi suunnattava tuleviin investointeihin;
16. korostaa, että tällä elvytys- ja jälleenrakennuspaketilla olisi polkaistava talous käyntiin, parannettava sen selviytymiskykyä ja luotava työpaikkoja ja samalla tuettava maanosamme ekologista siirtymää ja talouskehitystä, myös strategista riippumattomuutta, ja avustettava teollisuusstrategian täytäntöönpanossa sekä yhteiskuntiemme digitaalisessa muutoksessa; muistuttaa tässä yhteydessä vihreän kehityksen ohjelman ensisijaisesta merkityksestä ja tarpeesta mukauttaa vastauksemme ilmastoneutraaliuden tavoitteeseen;
17. vaatii siksi, että hyväksytään kunnianhimoinen monivuotinen rahoituskehys, jonka määrärahoja on lisätty siten, että otetaan huomioon unionin tavoitteet, kriisin

ennakoidut vaikutukset EU:n talouksiin ja kansalaisten odotukset eurooppalaisesta lisäarvosta, jonka varojen käyttämistä kriiseihin vastaamiseen on joustavoitettu ja yksinkertaistettu ja johon on sisällytetty vastasyklisiä piirteitä; kehottaa lisäksi tarkistamaan komission ehdotusta omien varojen järjestelmän uudistamisesta, jotta saadaan riittävästi finanssipoliittista liikkumavaraa ja varmistetaan parempi ennustettavuus ja toimintakyky sekä vähennetään altistumista kansallisille riskeille;

18. korostaa, että on autettava kiireellisesti jäsenvaltioita, joilla on poikkeuksellisia lisämenoja, jotta vältetään uusi valtionvelkakriisi; korostaa roolia, joka Euroopan investointipankilla, Euroopan vakausmekanismilla ja Euroopan rahoitusvakautusmekanismin kaltaisella SEUT-sopimuksen 122 artiklaan perustuvalla väliaikaisella välineellä olisi oltava työpaikkojen, yritysten ja terveydenhoitojärjestelmien suojelemisessa ja Euroopan talouden elvyttämisessä; korostaa kuitenkin, että kapasiteetin olisi ylitettävä EU:n monivuotisen rahoituskehityksen nykyinen enimmäismäärä;
19. kehottaa euroalueen valtiovarainministereitä aktivoimaan Euroopan vakausmekanismin 410 miljardin euron määrärahat; palauttaa mieliin, että kriisi ei ole minkään yksittäisen jäsenvaltion vastuulla ja että päätavoitteena olisi oltava epidemian vaikutusten torjuminen;
20. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan etusijalle kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville kansalaisille, ikääntyneille, vammaisille, etnisille vähemmistöille sekä syrjäisillä ja eristyneillä alueilla asuville, merentakaiset maat ja alueet mukaan luettuina, suunnatut apu- ja kriisinhallintatoimet erityisestä poikkeuksellisesta tukirahastosta, joka keskittyy terveydenhoitojärjestelmään ja covid-19-epidemian koettelemissä aloihin sekä sosiaalisen syrjäytymisen kynnyksen alle jääviin henkilöihin, jotka kaikki ovat suurimmassa vaarassa saada covid-19-tartunnan ja jotka kärsivät myös sen taloudellisista vaikutuksista eniten; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita sisällyttämään tasa-arvoselvityksen kaikkiin avustustoimiin, jotta vältetään sukupuolten epätasa-arvon kärjistyminen ja tarjotaan vaarassa oleville naisille hätätilanteen tukea;
21. katsoo, että jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että työntekijöitä, myös itsenäisiä ammatinharjoittajia ja rajatyöntekijöitä, suojellaan tulonmenetyksiltä ja että eniten kärsimään joutuneilla toimialoilla ja yrityksillä, erityisesti pk-yrityksillä, on saatavilla tarvittava tuki ja taloudellinen likviditeetti; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille komission uuden ehdotuksen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisestä tukivälineestä (SURE);
22. katsoo, että on äärimmäisen tärkeää pitää EU:n sisäraajat avoimina tavaroille; muistuttaa, että sisämarkkinat ovat sekä kollektiivisen vaurautemme että hyvinvointimme lähde ja että ne ovat keskeinen osa välittömiä ja jatkuvia toimia covid-19-epidemian torjumiseksi; tukee voimakkaasti komission jäsenvaltioille esittämää kehotusta sallia rajatyöntekijöiden jatkaa rajojen ylittämistä erityisesti aloilla, joilla vapaan liikkuvuuden jatkuminen EU:ssa on olennaisen tärkeää; kehottaa tässä yhteydessä ottamaan käyttöön nk. vihreät rajanylityskaistat maa- (maantie ja rautatie), meri-, sisävesi- ja lentoliikennettä varten;

23. korostaa kriisin osoittaneen, että maatalous- ja elintarvikeala, kalastus ja vesiviljely mukaan luettuina, on olennaisen tärkeä ja strateginen, koska sillä varmistetaan, että kansalaisille toimitetaan turvallisia ja kohtuuhintaisia elintarvikkeita vahvan ja kannattavan tuotannon avulla kaikilla EU:n alueilla; kehottaa näin ollen komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan maatalouselintarvikeketjun asianmukainen toiminta, erityisesti helpottamalla kausiluonteista ja rajat ylittävää työskentelyä ja keskeisten tuotantopanosten saatavuutta; kehottaa komissiota myös aktivoimaan kaikki kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 11. joulukuuta 2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1379/2013¹ mukaiset tuet ja poikkeukselliset markkinatoimenpiteet;

Eurooppalaiset arvot ja oikeusvaltioperiaate eivät ole koskaan valinnaisia

24. korostaa, että jopa koronaviruspandemian johdosta määrätyn poikkeustilan aikana jäsenvaltioiden on edelleen kunnioitettava EU:n arvoja ja eurooppalaista ihmisoikeuskehystä ja varmistettava, että kansalaisilla on edelleen samat oikeudet ja suoja; on erityisen huolissaan Puolan hallituksen tältä osin toteuttamista toimista; tuomitsee jyrkästi Unkarin hallituksen päätöksen jatkaa poikkeustilaa määräämättömäksi ajaksi ja keskeyttää kansallisen parlamenttinsa toiminta;
25. korostaa, että poikkeustoimenpiteiden olisi oltava oikeasuhteisia, kansallisten parlamenttien säännöllisen valvonnan alaisia ja ajallisesti rajoitettuja, ja että tällaisissa toimenpiteissä olisi myös kunnioitettava keskinäistä valvontajärjestelmää, oikeuslaitoksen riippumattomuus ja tiedotusvälineiden vapaus mukaan luettuina; korostaa, että rajavalvonnan ja liikkumisrajoitusten on pysyttävä oikeasuhteisina ja poikkeuksellisina ja että kaikki vapaa liikkuvuus Schengen-alueella olisi palautettava heti, kun se katsotaan toteuttamiskelpoiseksi;
26. kehottaa noudattamaan täysimääräisesti Geneven yleissopimusta ja eurooppalaista turvapaikkalainsäädäntöä; huomauttaa, että on säädettävä uusien turvapaikanhakijoiden vastaanotosta asianmukaisissa hygieniaolosuhteissa ja kiinnitettävä erityistä huomiota Kreikan saarille saapuviin muuttajiin;
27. panee merkille komission suunnitelman pyytää telepalvelujen tarjoajia luovuttamaan koronaviruksen leviämisen rajoittamiseksi anonymisoitua ja koostettua dataa jo voimassa olevista kansallisista seurantaohjelmista sekä ottamaan käyttöön sovelluksia, joiden avulla viranomaiset voivat seurata liikkumista, kontakteja ja terveystietoja; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita julkaisemaan yksityiskohtaiset tiedot näistä suunnitelmista ja sallimaan tietosuojaviranomaisten suorittaman julkisen ja täysimääräisen valvonnan; toteaa, että kansalaisten matkapuhelinten sijaintitietoja voidaan käsitellä vain, jos ne ovat täysin ja peruuttamattomasti anonymisoituja tai jos henkilöt ovat antaneet siihen vapaaehtoisen suostumuksensa; odottaa, että kansalliset ja unionin viranomaiset noudattavat täysimääräisesti tietosuojaa ja yksityisyyttä koskevaa lainsäädäntöä ja että tietosuojaviranomaiset valvovat lainsäädännön noudattamista;
28. korostaa, että covid-19-disinformaatio on tänä aikana vakava kansanterveydellinen ongelma; kehottaa EU:ta perustamaan kaikilla virallisilla kielillä eurooppalaisen

---

¹ EUVL L 354, 28.12.2013, s. 1.

tiedotuskanavan sen varmistamiseksi, että kaikilla kansalaisilla on mahdollisuus saada tarkkoja ja todennettuja tietoja; katsoo, että ECDC:n olisi vastattava jäsenvaltioiden aineistojen koordinoinnista ja yhdenmukaistamisesta laadun ja vertailtavuuden parantamiseksi;

29. korostaa, että EU:n on kyettävä kestävämpään paremmin kriisejä yleensä, suojautumaan asiattomalta poliittiselta ja taloudelliselta vaikuttamiselta esimerkiksi Kiinan ja Venäjän taholta, ja sen on oltava valmis strategiseen viestintään, ulkoisen disinformaation, valeutisten ja kyberhyökkäysten torjuntaan ja mukautumaan jatkuvasti muuttuvaan geopoliittiseen ympäristöön;

Kriisin jälkeinen Euroopan unioni, joka on vahvempi ja toimii tehokkaammin kansalaistensa hyväksi

30. ilmaisee vakaan aikomuksensa tehdä kaikkensa, jotta unioni ja sen kansalaiset selviävät kriisistä, ja kehottaa kaikkia EU:n toimielimiä ja jäsenvaltioita hyödyntämään välittömästi kaikkia asiaankuuluvia perussopimuksen määräyksiä ja toimimaan niiden mukaisesti solidaarisuuden hengessä; palauttaa mieliin, että tämä kriisi ei ole kenenkään syytä eikä se saa muodostua kaikkien häviöksi;
31. katsoo pandemian osoittaneen, että unionin valmiudet toimia päättäväisesti ovat rajalliset, ja se on paljastanut komission toimeenpano- ja budjettivallan puutteet; katsoo, että näin ollen unionia on uudistettava perusteellisesti ja asianmukaisesti; pitää välttämättömänä ottaa kiireellisesti käyttöön yleinen siirtymälauseke päätöksentekoprosessin helpottamiseksi kaikissa asioissa, jotka voisivat auttaa selviytymään nykyisen terveystieteiden haasteista;
32. kehottaa jäsenvaltioita siirtämään sivuun erimielisyytensä ja toimimaan yleisen edun ja solidaarisuuden hengessä; kehottaa niitä hyödyntämään välittömästi asiaa koskevia perussopimuksen määräyksiä ja toimimaan niiden mukaisesti;
33. korostaa, että unionin on oltava valmis aloittamaan syvälinen pohdinta siitä, miten siitä voidaan tehdä tehokkaampi ja demokraattisempi, ja että nykyinen kriisi vain lisää tämän pohdinnan kiireellisyyttä; katsoo, että suunniteltu Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi on asianmukainen foorumi pohdinnan toteuttamiseksi; katsoo siksi, että konferenssi on kutsuttava koolle mahdollisimman pian ja että sen on esitettävä selkeitä ehdotuksia, myös tekemällä suoraa yhteistyötä kansalaisten kanssa, Euroopan unionin perusteelliseksi uudistamiseksi siten, että siitä tulee tehokkaampi, solidaarisempi, demokraattisempi, täysivaltaisempi ja kestävämpi;
34. kehottaa Euroopan komissiota kantamaan perussopimukseen perustuvan vastuunsa ja tekemään rohkeita aloitteita;
35. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission puheenjohtajalle, Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle sekä Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiolle.